

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องเปรียบเทียบการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมการทำข้าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่าง นักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลาง และรุ่นอาวุโส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการทำข้าวการเมืองที่สะท้อนจากพฤติกรรม ความสำนึกและจริยธรรม ในการทำข้าวการเมืองของนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลาง และรุ่นอาวุโส รวมถึงการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะการทำข้าวการเมือง

ลักษณะการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการสัมภาษณ์เจาะลึก(Depth Interview) โดยศึกษาจากกลุ่มนักข่าวการเมืองทั้ง 3 รุ่น จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น รุ่นใหม่ 30 คน รุ่นกลาง 20 คน และรุ่นอาวุโส 10 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมการทำข้าวของนักข่าวการเมืองทั้ง 3 รุ่น มีความแตกต่างกัน ทั้งในเชิงปฏิบัติ และเชิงแนวคิด สืบเนื่องจากปัจจัยทางด้าน สภาพแวดล้อม ความสำนึกในวิชาชีพ นโยบายองค์กร พื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของนักข่าว โดยใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณ กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน และนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่(frequencies)หาค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคล วิธีปฏิบัติ ความสำนึกในวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการต่อการทำข้าว รวมทั้งการทดสอบข้อสันนิษฐานการวิจัยด้วยโปรแกรม SPSS for Window หาค่าสถิติFด้วยวิธีการวัดความแปรปรวนทางเดียว (Oneway ANOVA) เพื่อหาค่าสำคัญทางสถิติ

สำหรับวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก เจาะจงศึกษาจากกลุ่มนักข่าวการเมือง 20 คน แบ่งเป็น รุ่นอาวุโส10 คน รุ่นกลาง 5 คน และรุ่นใหม่ 5 คน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ

- 1.เปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของนักข่าวการเมือง
- 2.เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำข้าวในเชิงปฏิบัติ
- 3.เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำข้าวในเชิงแนวคิด
- 4.เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำข้าว
- 5.การทดสอบข้อสันนิษฐาน

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าว รุ่นอาวุโส รุ่นกลาง และรุ่นใหม่ มีข้อสันนิษฐานการวิจัยว่า วัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์รายวันระหว่างรุ่นใหม่ รุ่นกลาง และรุ่นอาวุโสมีความแตกต่างกันทั้งในเชิงแนวคิดและวิถีปฏิบัติ โดยมีปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม ความสำนึกในวิชาชีพ นโยบายองค์กร รวมทั้งพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของนักข่าว โดยมีผลสรุปดังนี้

1. เปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักข่าวการเมือง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักข่าวการเมืองทั้ง 3 รุ่นคือ รุ่นใหม่ รุ่นกลางและรุ่นอาวุโส จำนวนทั้งสิ้น 60 คน ในจำนวนนี้แบ่งเป็นเพศชาย 35 คน เพศหญิง 25 คน เป็นรุ่นใหม่ 30 คน ชาย 13 คน หญิง 17 คน รุ่นกลาง 20 คน ชาย 14 หญิง 6 คน และรุ่นอาวุโส 10 คน ชาย 8 หญิง 2 คนนักข่าวร้อยละ 36.7 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 66.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีค่อนข้างสูงคิดเป็นร้อยละ 81.7 ขณะที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาร้อยละ 3.3 จบการศึกษาในสาขาวิชาวารสารหรือหนังสือพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาได้แก่ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ร้อยละ 26.7 และสาขาอื่นๆไม่ระบุร้อยละ 23.3

สายงานข่าวที่นักข่าวประจำอยู่ ส่วนใหญ่จะประจำที่ทำเนียบรัฐบาลและรัฐสภาร้อยละ 42.0 ประจำรัฐสภาร้อยละ 31.7 ประจำทำเนียบรัฐบาลร้อยละ 21.7 และประจำยังหน่วยงานอื่นอื่น อาทิ กระทรวงต่างๆ กกต. พรรคการเมือง ร้อยละ 29.7 โดยนักข่าวการเมืองที่ทำการสำรวจนั้น ประประจำสังกัดหนังสือพิมพ์รายวันที่วางแผนอยู่ในปัจจุบัน ทั้ง 13 ฉบับ ได้แก่ น.ส.พ. ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน กรุงเทพธุรกิจ ผู้จัดการ สยามรัฐ บ้านเมือง ไทยโพสต์ อาทิตยวิเคราะห์ บางกอกโพสต์ เดอะเนชั่น วัฏจักรโลกวันนี้ เป็นต้น

2.เปรียบเทียบวัฒนธรรมการทำข่าวในเชิงปฏิบัติ

2.1 เปรียบเทียบการเช็คข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นของนักข่าวการเมืองทั้ง 3 รุ่นพบว่า นักข่าวแต่ละรุ่นมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 โดยนักข่าวรุ่นกลางมีการเช็คข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่

2.2 เปรียบเทียบการเช็คข่าวประจำวันจากสื่ออื่นๆเช่น วิทยุ โทรทัศน์ ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น มีวิธีปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.3 เปรียบเทียบการเช็คข่าวจาก Internet (website) ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีวิธีปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.4 เปรียบเทียบการเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวประจำวันเอง ระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่ามีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสและรุ่นกลางเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวด้วยตนเองเองบ่อยมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่ ขณะที่นักข่าวรุ่นใหม่หัวหน้าเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวให้

2.5 เปรียบเทียบการทำข่าวในลักษณะที่หัวหน้าหรือ บ.ก.เป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวให้พบว่านักข่าวทั้ง 3 รุ่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประชุมโต๊ะข่าวประจำวันของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 โดยนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นอาวุโสมักจะมีส่วนเข้าร่วมประชุมโต๊ะข่าวบ่อยมากกว่า รุ่นใหม่

2.7 เปรียบเทียบการพูดคุยปรึกษา กับผู้บริหารข่าวระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 โดยนักข่าวรุ่นอาวุโสและรุ่นกลางมีการพูดคุยกับผู้บริหารข่าวบ่อยมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่

2.8 เปรียบเทียบการทำข่าวการเมืองส่งให้กับกองบรรณาธิการอย่างน้อยวันละ 1 ข่าว ระหว่างนักข่าว 3 รุ่นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 โดยนักข่าวรุ่นใหม่มีการทำข่าวส่งให้กับกองบ.ก.มากกว่ารุ่นกลาง

2.9 เปรียบเทียบการทำข่าวเองและเขียนข่าวด้วยตนเองระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.10 เปรียบเทียบการทำข่าวเองแต่ใช้โทรศัพท์ส่งข่าวให้คนอื่นเขียนแทนของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.11 เปรียบเทียบการทำข่าวเดี่ยวเจาะลึกคนเดียวพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 โดยนักข่าวรุ่นอาวุโสและรุ่นกลางมีการทำข่าวเจาะลึกบ่อยมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่

2.12 เปรียบเทียบการทำข่าวในลักษณะร่วมมือกับเพื่อนในลักษณะทำเป็นทีม พบว่าทั้ง 3 รุ่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 โดยนักข่าวรุ่นใหม่มีการปฏิบัติมากกว่านักข่าวรุ่นอาวุโสและนักข่าวรุ่นกลาง

2.13 เปรียบเทียบการทำข่าวลักษณะที่เป็นเหตุการณ์หรือกิจกรรม ประจำวันหรือข่าว routine ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 คือนักข่าวรุ่นใหม่และรุ่นกลางมักจะทำroutine บ่อยกว่านักข่าวรุ่นอาวุโส

2.14 เปรียบเทียบการเขียนข่าวส่งให้กองบรรณาธิการโดยการเขียนด้วยลายมือ พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 คือ นักข่าวอาวุโสจะเขียนข่าวด้วยลายมือบ่อยกว่านักข่าวรุ่นกลางและนักข่าวรุ่นใหม่ และนักข่าวรุ่นกลางเขียนข่าวด้วยลายมือมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่

2.15 เปรียบเทียบการเขียนข่าวโดยใช้เครื่องพิมพ์ดีด พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.16 เปรียบเทียบการเขียนข่าวโดยใช้คอมพิวเตอร์ ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.17 เปรียบเทียบการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากห้องสมุด ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.18 เปรียบเทียบการเสาะแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมให้ต่างจากฉบับอื่นของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.19 เปรียบเทียบการใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาข้อมูล ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.20 เปรียบเทียบการหาเวลาอ่านหนังสือใหม่ๆ ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.21 เปรียบเทียบการทำงานข่าวในโรงพิมพ์ ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.22 เปรียบเทียบการทำข่าวนอกโรงพิมพ์ ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.23เปรียบเทียบการใช้โทรศัพท์ในการสัมภาษณ์แหล่งข่าว ของนักข่าว 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.24 เปรียบเทียบการพบแหล่งข่าวด้วยตนเองเพื่อสัมภาษณ์ ระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.25 เปรียบเทียบการขอข่าวหรือคัดลอกข่าวจากเพื่อนต่างสังกัด ในกรณีที่ตกข่าวไปทำข่าวไม่ทัน พบว่านักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 คือ นักข่าวรุ่นใหม่มีการคัดลอกข่าวมากกว่ารุ่นกลางและรุ่นอาวุโส

2.26 เปรียบเทียบการแลกเปลี่ยนหรือขอแชร์ข่าวจากเพื่อน ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 คือนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่มีการแลกเปลี่ยนมากกว่ารุ่นอาวุโส และนักข่าวรุ่นใหม่มีการแลกเปลี่ยนมากกว่านักข่าวรุ่นกลาง

2.27 เปรียบเทียบการสืบเสาะหาประเด็นข่าวด้วยตัวเองของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 คือ นักข่าวรุ่นอาวุโสมีการเสาะหาประเด็นข่าวด้วยตนเองมากกว่านักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่

2.28 เปรียบเทียบการแอบเจาะข่าวโดยไม่ให้เพื่อนนักข่าวสังกัดอื่นรู้ ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 กล่าวคือ นักข่าวรุ่นอาวุโสมีการแอบเจาะข่าวบ่อยมากกว่ารุ่นใหม่

2.29 เปรียบเทียบการคุยประเด็นข่าวเพื่อแลกเปลี่ยนว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.30 เปรียบเทียบการกลั่นแกล้งเพื่อนต่างสังกัดให้ตกข่าว ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.31 เปรียบเทียบการใช้คำถามชี้แนะให้แหล่งทะเลาะกัน ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.32 เปรียบเทียบการเขียนข่าวแบบตอกไซใส่ข่าว (ใส่สีใส่กลิ่น)ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

2.33 เปรียบเทียบการเขียนข่าวแบบขยายความเอาเองหรือเต้าข่าว ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.เปรียบเทียบวัฒนธรรมการทำข่าวเชิงแนวคิด

3.1 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการเสียสละประโยชน์ส่วนตัว ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

3.2 เปรียบเทียบความสำคัญในการทำงานข่าวยอมมาก่อนเสมอแม้ว่าจะมีเวลาให้ครอบครัวน้อยก็ยอม พบว่านักข่าวทั้ง 3 รุ่น มีความสำคัญที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 กล่าวคือนักข่าวรุ่นอาวุโสมีความสำคัญมากกว่ารุ่นกลางและรุ่นใหม่

3.3 เปรียบเทียบความสำคัญในการทำข่าวแม่โดนข่มขู่ก็ยอม พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความสำคัญไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.4 เปรียบเทียบความสำคัญในการทำข่าว การรักษาสัญญา กับแหล่งข่าวเป็นสิ่งสำคัญแม้ว่าตนเองจะเดือดร้อนก็ตาม พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่น มีความสำคัญไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.5 เปรียบเทียบความเห็นกรณี หากมีอาชีพอื่นที่มีรายได้ที่ดีกว่าก็จะเลิกอาชีพนี้ ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.6 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการรับสิ่งของตอบแทนจากแหล่งข่าวสามารถทำได้ พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.7 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการแทรกแซงการเสนอข่าวจากนายทุนหรือเจ้าของธุรกิจสามารถทำได้ พบว่า นักข่าวทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.8 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับ หนังสือพิมพ์สามารถฝึกไปเข้าข้างพรรคการเมืองได้ พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.9 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการทำผิดจรรยาบรรณร้ายแรงควรถูกยึดใบประกอบวิชาชีพเช่นเดียวกับแพทย์ หมายความว่านักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

3.10 เปรียบเทียบการรับของกำนันหรือของข้าราชการแหล่งข่าว พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 กล่าวคือ นักข่าวส่วนใหญ่ตอบว่าหรือเคยรับนานๆครั้ง ร้อยละ 41.7 ไม่เคยรับร้อยละ30.0 โดยนักข่าวรุ่นอาวุโสตอบว่าไม่เคยรับมากที่สุด รองลงมาคือนักข่าวรุ่นกลางและนักข่าวรุ่นใหม่

3.11 เปรียบเทียบการใช้ตำแหน่งเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์จากคนอื่น พบว่านักข่าวทุกรุ่นมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่.05 ซึ่งนักข่าวรุ่นใหม่ตอบว่าไม่เคยใช้ตำแหน่งในการหาประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือนักข่าวรุ่นอาวุโส ส่วนนักข่าวรุ่นกลางส่วนใหญ่เคยใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์มากที่สุด

3.12 เปรียบเทียบการเสนอข่าวที่ลำเอียงเกินข้อเท็จจริง ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสตอบว่าไม่เคยเสนอข่าวเกินข้อเท็จจริงมากที่สุดรองลงมาคือนักข่าวรุ่นใหม่ ส่วนนักข่าวรุ่นกลางมีการเสนอข่าวลักษณะดังกล่าวมากที่สุด

3.13 เปรียบเทียบการเสนอข่าวในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์แหล่งข่าวที่ไม่ชอบหน้าระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

3.14 เปรียบเทียบการเขียนข่าวโดยจงใจบิดเบ่งหรือหลีกเลี่ยงข้อมูลบางส่วนเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ในทิศทางที่ต้องการ ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่.05

3.15 เปรียบเทียบการเขียนข่าวจากข่าวลือ หรือข่าวที่ยังไม่มีข้อเท็จจริงยืนยัน ระหว่างนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.16 เปรียบเทียบการเขียนข่าวโดยอ้างแหล่งข่าวไม่เปิดเผยหรือระบุแหล่งข่าวไม่ชัดเจน ระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.17 เปรียบเทียบการรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเสนอข่าว ของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.18 เปรียบเทียบความเห็นในการลงข่าวผิดพลาดจะต้องลงแก้ข่าวให้โดยทันทีและไม่อ้า
พรางระหว่างนักข่าว ทั้ง 3 รุ่น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.19 เปรียบเทียบความเห็นว่าไม่ควรนำเสนอภาพเด็กที่ถูกข่มขืนโดยไม่ปกปิดชื่อที่อยู่
ระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.20 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอภาพข่าวที่อุจาด ลามกอนาจารระหว่าง
นักข่าว 3 รุ่น พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.21 เปรียบเทียบความเห็นในการพาดหัวข่าวอาจเกินเลยไปได้บ้างเพื่อให้ดูตื่นเต้น
ระหว่างนักข่าว 3 รุ่น พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.22 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการใส่ความคิดเห็นลงไปในช่วง สามารถทำได้ถ้าเป็น
ที่ต้องการของผู้อ่าน พบว่านักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3.23 เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการเรียกผู้ต้องหาในคดีต่างๆว่าไอ้โหด ไอ้เหี้ยม ไอ้
วายร้าย ได้ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดชัดเจน พบว่า นักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ .05

4. เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อวัฒนธรรมการทำชาวการเมืองโดยเรียงตามอันดับ ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านสภาวะทางการเมือง นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าสภาวะทางการเมืองมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำชาวการเมืองมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.406 โดยนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นอาวุโสเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ส่วนนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2

2. ปัจจัยทางการตื่นตัวของประชาชน นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าการตื่นตัวของประชาชนในปัจจุบันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำชาวการเมืองเป็นอันดับ 2 รองจากปัจจัยทางด้านการเมือง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.305 ซึ่งนักข่าวรุ่นใหม่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 นักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญอันดับที่ 4

3. ปัจจัยทางด้านสภาวะเศรษฐกิจ นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าสภาวะทางเศรษฐกิจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำชาวเมืองรองจากการตื่นตัวของประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.220 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่าสภาวะทางเศรษฐกิจมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ส่วนนักข่าวรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4

4. ปัจจัยทางการแข่งขันกับสื่ออื่นๆ นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าการแข่งขันกับสื่ออื่นๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำชาวเมืองเป็นอันดับที่ 4 รองจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.186 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสและรุ่นกลางเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ส่วนนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

5. ปัจจัยทางด้านสภาวะของธุรกิจหนังสือพิมพ์ นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าสภาวะธุรกิจหนังสือพิมพ์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำชาวเมืองเป็นอันดับที่ 5 รองจากปัจจัยด้านการแข่งขันกับสื่ออื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.919 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 และนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5

6.ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าเทคโนโลยีการสื่อสารมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำข่าวอันดับที่ 6 รองจากปัจจัยทางด้านสภาวะธุรกิจหนังสือพิมพ์โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.830 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5 ส่วนนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญอันดับที่ 6

7.ปัจจัยทางด้านกฎหมาย นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่ากฎหมายมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำข่าวเป็นอันดับที่ 7 รองจากปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.610 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญอันดับที่ 4 นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญอันดับที่ 6 และนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่าสำคัญอันดับที่ 7

8.ปัจจัยทางด้านมาตรฐานวิชาชีพที่ควบคุมโดยองค์กรวิชาชีพ นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำข่าวน้อยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.508 ซึ่งนักข่าวรุ่นอาวุโสเห็นว่ามาตรฐานวิชาชีพที่ควบคุมโดยองค์กรวิชาชีพมีความสำคัญเป็นอันดับ 2 นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่ามีความสำคัญอันดับ 7 และนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญอันดับ 8

9.ปัจจัยทางการศึกษานิเทศศาสตร์ นักข่าวทั้ง 3 รุ่นเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำข่าวน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ 3.155 ซึ่งนักข่าวทุกรุ่นให้ความสำคัญเป็นอันดับท้ายสุด โดยรุ่นอาวุโสเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5 นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่าสำคัญเป็นอันดับที่ 8 และนักข่าวรุ่นใหม่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 9

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะวัฒนธรรมการปฏิบัติงานข่าวการเมือง

ผลของการศึกษาวัฒนธรรมการทำข่าวในเชิงปฏิบัติ ของนักข่าวแต่ละรุ่นซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติที่แตกต่างกันในเรื่องต่างๆ ตามยุคตามสมัย วิธีการทำข่าวของนักข่าวทั้ง 3 รุ่นมีความแตกต่างกันได้ชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการประชุมโต๊ะข่าว การพูดคุยกับผู้บริหารข่าว หรือการกำหนดประเด็นข่าวด้วยตนเอง การทำข่าวจะเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้แตกต่างจากฉบับอื่น รวมถึงการนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวด้วยตนเอง สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะพบมากในการทำงานของนักข่าวรุ่นอาวุโส ซึ่งเป็นสิ่งที่นักข่าวรุ่นอาวุโส ยึดถือปฏิบัติถือเป็นกิจวัตรประจำวันในการทำหน้าที่นักข่าวหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ได้ข่าวที่มีคุณภาพ มีสาระที่จะนำเสนอต่อประชาชน

นักข่าวรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ มักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประชุมโต๊ะข่าว ไม่เคยพูดคุยกับผู้บริหารข่าว ไม่เคยกำหนดประเด็นข่าวด้วยตนเอง ลักษณะการทำข่าวที่เห็นเด่นชัดในยุคนี้ก็คือ การร่วมมือกันทำข่าวในลักษณะเป็นทีม และการรายงานข่าวตามเหตุการณ์ประจำวัน หรือทำข่าว routine เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการแข่งขันของสื่อหนังสือพิมพ์รวมทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีการแข่งขันสูงมาก ทำให้การทำงานข่าวต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำข่าวให้ทันกับเวลา และที่สำคัญคือการป้องกันการตกข่าวจากฉบับอื่น

การรายงานข่าวเหตุการณ์ประจำวันหรือ Routine Reporting มักออกมาในรูปของการแถลงข่าว การแจกข่าว การให้สัมภาษณ์ จากนักการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐบาล โฆษกหรือประชาสัมพันธ์องค์กร ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยแหล่งข่าวเหล่านี้ สามารถควบคุมข่าวสารได้ อาจจะเก็บกักเลือกสรรหรือแม้แต่การบิดเบือนข่าวสารก็สามารถทำได้ ซึ่งลักษณะการรายงานข่าวดังกล่าวผู้อ่านเห็นได้ทุกวันจากหน้าหนังสือพิมพ์ ฉบับต่างๆ ที่นำเสนอข่าวดังกล่าว ซึ่งบางฉบับมีเนื้อหาที่ตรงกันบ้างไม่ตรงกันบ้าง จนบางครั้งผู้อ่านเกิดความสับสน งุนงง จับต้นชนปลายไม่ถูก ซึ่งการรายงานข่าวแบบนี้จึงถือว่าขาดคุณภาพ ไม่เหมาะสมกับยุคข่าวสารในสังคมปัจจุบันที่สื่อมวลชนจำเป็นจะต้องเป็นผู้ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเชิงลึกซึ้ง กว้างขวาง สมบูรณ์ เป็นจริง แม่นตรง หลากหลาย พร้อมกับการนำเสนอข่าวประเภท สืบเสาะ ชุดคุ้ย วิเคราะห์ สังเคราะห์ อธิบายข้อมูลเหล่านี้ให้กระจ่างชัด(พีระ จิรโสภณและมาลี บุญศิริพันธ์,2538:2-3)

ในอดีต การรายงานข่าวเหตุการณ์กลับไม่ได้รับความสนใจมากนัก อาจเป็นเพราะว่าสังคมยังไม่สลับซับซ้อนเท่ากับสังคมทุกวันนี้ หรือความสนใจของคนอ่านยังไม่กว้างขวางลึกซึ้งเท่าคนในปัจจุบัน ประกอบกับกลไกระบบการสื่อสารมวลชนยังไม่ครอบคลุมกว้างไกล การแข่งขันของนักข่าวหนังสือพิมพ์จึงมุ่งที่จะแข่งขันกันระหว่างหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองมากกว่าการแข่งขันระหว่างสื่ออื่นๆ ซึ่งลักษณะของการแข่งขันเน้นที่การทำข่าวเจาะลึก เพื่อให้ได้ประเด็นข่าวที่แตกต่างจากฉบับอื่นมากกว่า ผิดกับในปัจจุบันที่การแข่งขันการทำข่าวได้ขยายวงกว้างไปยังสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งทำให้นักข่าวจึงต้องเกาะติดข่าวเหตุการณ์ในแต่ละวันเพื่อป้องกันการตกข่าว และมักจะมองข้ามการทำข่าวในเชิงเจาะลึกไปเพราะไม่มีเวลาที่จะปลีกตัวไปทำข่าวเจาะลึกได้ ดังนั้นข่าวที่ออกมาในแต่ละวันจึงเป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์ข่าวปกติประจำวัน มีเพียงปริมาณข่าวที่เพิ่มจำนวนขึ้นแต่ทางด้านเนื้อหานั้นยังผิวเผิน ไม่มีการเจาะลึกพิเศษ ไม่มีแกนสารลึกซึ้งกว้างขวางเพียงพอต่อการวินิจฉัยและการทำความเข้าใจของผู้อ่าน

ดั่งที่ แฮนเซน (Hansen, 1990) ได้ทำการวิจัยข่าวที่ได้รับการเสนอชื่อและข่าวที่ชนะรางวัลพูลิเซอร์ ระหว่างปี ค.ศ.1985-1989 พบว่าข่าวที่ได้รับการยอมรับเป็นข่าวที่เรียกว่าข่าวเจาะลึกพิเศษ (Enterprise Stories) เช่น ข่าวที่ใช้เทคนิคการวิจัย ข่าวสืบสวน ข่าวเชิงวิเคราะห์หรืออธิบาย เป็นต้น ซึ่งข่าวเหล่านี้จะสร้างความมั่งคั่งของข่าวสาร (Information Richness) ได้ 2 มิติ คือ มีความหลากหลาย (Diversity) และมีคุณภาพ (Quality) ซึ่งจะตรงกันข้ามกับข่าว routine หรือ deadline reporting ที่เป็นเพียงการรายงานปกติประจำวันตามกำหนดเวลาปิดข่าว และมักเห็นข่าวจ๋าจ๋าทุกวัน จนผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย (พีระ จิโรสภณ ,มาลี บุญศิริพันธ์, 2538:2-3)

การทำข่าวในเจาะลึกนั้นจากผลการวิจัยพบว่า นักข่าวรุ่นกลางและอาวุโสส่วนใหญ่มักทำข่าวเจาะลึกมากได้บ่อยมากกว่ารุ่นใหม่ สืบเนื่องจากการทำข่าวในอดีต นั้นจำนวนคนมีน้อย นักข่าวมีน้อย การแข่งขันไม่สูงเท่ากับปัจจุบัน มีการแข่งขันระหว่างหนังสือพิมพ์เท่านั้น จึงส่งผลให้การการทำข่าวในเชิงเจาะลึกสามารถทำได้ง่ายกว่า ขณะที่ปัจจุบันนักข่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันมีสูง การทำงานต้องแข่งกับเวลา การนำเสนอข่าวในแต่ละวันจึงมีลักษณะเป็นข่าวเหตุการณ์ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันก็ทำให้นักข่าวไม่สามารถที่จะขยับตัวเพื่อไปหาข่าวเจาะลึกได้ แม้ว่า การพบปะกับแหล่งข่าวนักการเมืองจะเข้าถึงได้ง่ายกว่าในอดีต แต่นักข่าวในรุ่นใหม่หรือในยุคปัจจุบันก็ยังไม่สามารถที่จะแอบเจาะข่าวได้ ส่วนใหญ่จะทำข่าวเป็นกลุ่ม มีนักข่าวฉบับอื่นๆหรือสื่ออื่นๆร่วมอยู่ด้วยเสมอ

การปฏิบัติงานของนักข่าวรุ่นใหม่จึงไม่สอดคล้องแนวคิดทางด้านบทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร(Informers)ที่อธิบายไว้ว่า นักข่าวไม่เพียงแต่จะรายงานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นของตนเท่านั้น แต่นักข่าวจะต้องออกไปค้นหาข้อเท็จจริงอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งมีผลกระทบกับความเป็นอยู่ของประชาชนในชาติ เพื่อนำมาอธิบาย (Explain) และแปลความความหมาย (Interpret)เหตุการณ์ที่เป็นข่าวนั้นๆหรืออาจจะต้องวิเคราะห์(Analyse)เจาะลึกให้เห็นถึงสาเหตุแห่งเหตุการณ์และปัญหาซึ่งกำลังเป็นที่วิตกและมีผลกระทบต่อประชาชนขณะนั้นเพื่อให้ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้สาธารณชนสร้างความคิดเห็น(Options)และแก้ปัญหาได้ด้วย(สิรินทิพย์ ชันสุวรรณ,2539:20-23)

การทำงานข่าวในยุคปัจจุบันพบว่ามีความสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องจากวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคน ไม่เพียงเฉพาะแต่ในวงการหนังสือพิมพ์เท่านั้น แต่ยังสามารถกระจายไปยังวงการอื่นๆด้วย ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่าการทำข่าวของนักข่าวรุ่นใหม่มีวิธีการทำงานที่ง่ายขึ้นสะดวกขึ้น เพราะมีเครื่องมืออุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัย สามารถช่วยประหยัดแรงงาน ประหยัดเวลา อาทิ การใช้โทรศัพท์ในการสัมภาษณ์ แหล่งข่าว การส่งข่าวทางเครื่องโทรสารหรือ FAX การใช้อินเทอร์เน็ตในการเช็คข่าว การใช้โทรศัพท์ในการส่งข่าว ซึ่งวิธีปฏิบัติต่างๆเหล่านี้จะแตกต่างจากการทำงานของนักข่าวรุ่นอาวุโสอย่างเห็นได้ชัด เพราะในยุคนี้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเหล่านี้ยังไม่มีให้ใช้ (ยุวดี ธัญญศิริ,สัมภาษณ์:20 ก.พ.2544)

วิวัฒนาการของการทำข่าวการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น สืบเนื่องมาจาก โลกของเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคน มีการผลิตเครื่องมืออุปกรณ์ การสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ซึ่งการทำงานทางด้านข่าวก็ได้รับอานิสงส์ นี้ด้วยเช่นกัน นักข่าวก็จะมีอุปกรณ์ในการทำงานอย่างครบครัน ขณะเดียวกันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมการทำข่าวเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน อุปกรณ์สื่อสารต่างๆที่สร้างความสะดวกในการส่งข่าวไปยังกองบรรณาธิการโดยที่นักข่าวไม่ต้องเข้าโรงพิมพ์ ทำให้นักข่าวรุ่นใหม่ไม่มีโอกาสเรียนรู้วัฒนธรรมในองค์กร ไม่ได้เรียนรู้กระบวนการผลิตข่าว โดยเริ่มตั้งแต่การประชุมโต๊ะข่าว การเขียนข่าว การพาดหัวข่าว การจัดหน้า หรือแม้กระทั่งการพูดคุยปรึกษานานากับผู้บริหารข่าวที่มีความรู้และประสบการณ์โดยตรง

การทำข่าวร่วมมือกับเพื่อนในลักษณะทำเป็นทีมนั้นเกิดขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งถือเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นที่นิยมในวงการนักข่าวในปัจจุบัน จนกลายเป็นเรื่องของความจำเป็นไปแล้ว ทั้งนี้

อาจสืบเนื่องมาจากนโยบายของแต่ละองค์กร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่บีบให้นักข่าวต้องทำงานรวดเร็ว หากไม่สามารถทำตามคำสั่งได้อย่างที่ทางกองบรรณาธิการมอบหมายมาก็จะถูกเพ่งเล็ง หรือบางองค์กรมีบทลงโทษเกี่ยวกับเรื่องการตกข่าว หากนักข่าวตกข่าวก็就会被กล่าวตักเตือน หรือเมื่อตกข่าวอยู่บ่อยๆ ก็อาจมีบทลงโทษอย่างอื่น อาทิ การตัดเงินเดือน การถูกย้ายสายงาน งดแจกโบนัส เป็นต้น ดังนั้นนักข่าวจึงต้องดิ้นรนและแสวงหามากขึ้น ทางออกก็คือการจับกลุ่มร่วมมือกันกับเพื่อนต่างสังกัดเพื่อป้องกันการตกข่าว

ลักษณะของการร่วมมือกันทำข่าวปัจจุบันจะออกมาในรูปของการประสานงานเพื่อแบ่งหน้าที่กัน อาทิ ทำหน้าที่ออกทำข่าว ทำหน้าที่พิมพ์ข่าว หน้าที่ในการส่งแพ็คเกจ ไปยังสำนักพิมพ์ของเพื่อนๆ ในกลุ่ม บางครั้งเกิดการผิดพลาดส่งข่าวไปลงผิดที่ก็มี อย่างเช่นเขียนชื่อถึงฉบับหนึ่ง แต่แพ็คเกจกลับไปออกอีกฉบับหนึ่ง (แสงชัย คำภูไทย, สัมภาษณ์ : 20 ก.พ. 2544)

ดังนั้นเนื้อหาของข่าวที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์ในแต่ละวัน จึงมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน หรืออาจจะมีส่วนที่แตกต่างกันบ้างโดยเฉพาะ "หัวข้อ" ซึ่งการพาดหัวข่าวนั้น บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวที่อยู่ประจำกองบรรณาธิการจะเป็นผู้กำหนดประเด็นพาดหัวเพื่อให้ดูน่าสนใจ และให้ดูตื่นเต้น แต่โดยเนื้อหาของข่าวแล้วจะไม่แตกต่างกัน ทำให้ผู้อ่านได้อ่านข่าวซ้ำๆ กัน ในหนังสือพิมพ์หลายๆ ฉบับไม่มีความแตกต่าง ไม่มีความหลากหลาย และไม่ได้ข้อมูลในเชิงลึก

ลักษณะการเช็คข่าวประจำวันจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นของนักข่าวทั้ง 3 รุ่น พบว่านักข่าวรุ่นกลางและรุ่นอาวุโส มีการเช็คข่าวประจำวันมากกว่านักข่าวรุ่นใหม่ สืบเนื่องจากการทำงานข่าวยุคปัจจุบัน นโยบายของโรงพิมพ์แต่ละแห่งจะส่งนักข่าวประจำตามสายงานข่าวต่างๆ อาทิ ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา กระทรวง รวมถึงหน่วยงานใหม่ๆ ที่เพิ่มขึ้น อาทิ กกต. พรรคการเมือง ต่างๆ ทำให้นักข่าวรุ่นใหม่ส่วนมากจะอยู่ที่พื้นที่ภาคสนามคอยติดตามแหล่งข่าวหรือนักการเมือง นักข่าวรุ่นใหม่จึงไม่มีเวลาที่จะเช็คข่าว ขณะที่นักข่าวรุ่นกลางส่วนใหญ่มีตำแหน่งในระดับหัวหน้ากองบรรณาธิการและหัวหน้าข่าวซึ่งทำหน้าที่ประจำอยู่ที่โรงพิมพ์จึงมีเวลาเช็คข่าวจากหนังสือพิมพ์มากกว่า จากผลการวิจัยจึงพบว่านักข่าวการเมืองรุ่นใหม่ไม่ทำการบ้านและไม่อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น เปรียบเสมือนเป็นการเดินสวนทางกับโลกของข่าวสารในยุคโลกาภิวัตน์ที่เคลื่อนอย่างรวดเร็ว นักข่าวจะนั่งนอนใจไม่ได้ ต้องก้าวทันเหตุการณ์ ขยายโลกทัศน์ตัวเองให้กว้างไกลด้วยการอ่าน การฟัง การศึกษา การสนทนา ซึ่งวิธีต่างๆ ล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองแทบทั้งสิ้น โดยเฉพาะนักข่าวหนังสือพิมพ์จำเป็นต้องหมั่นติดตามอ่านข่าวประจำวันทางหน้าหนังสือพิมพ์ของตนเอง และหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ อยู่เป็นประจำ การเพิ่มศักยภาพของตนเอง

ด้วยการอ่านข่าวสาร ย่อมมีส่วนช่วยขยายมุมมองในเรื่องต่างๆ ได้อย่างแน่นอน และการอ่านยังเป็น การเพิ่มทักษะทางวิชาการได้อีกทางหนึ่ง(พีระ จิรโสภณ, มาลี บุญศิริพันธ์, 2538:118)

2. ลักษณะวัฒนธรรมเชิงแนวคิดของนักข่าวการเมือง

ความเห็นทางด้านความสำนึกในวิชาชีพนักข่าว จากการวิจัยพบว่า มีลักษณะความเห็น บางอย่างที่แตกต่างกัน อาทิ ความสำนึกทางด้านงานข่าวต้องมาก่อนเสมอแม้ว่าจะมีเวลาให้กับ ครอบครัวน้อยไปก็ยอม และ ความเห็นในเรื่องของกรณีหากมีอาชีพอื่นที่มีรายได้ดีกว่า ก็จะไม่เลิก อาชีพนักข่าว เนื่องจากปัญหาด้านสภาวะแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลให้เห็นในเรื่อง ของความสำนึกในวิชาชีพนักข่าวเปลี่ยนไป นักข่าวต้องการชีวิตที่ดีขึ้น ต้องการความสะดวกสบาย มากขึ้น จึงเริ่มมองหาอาชีพที่มีรายได้ดีกว่า โดยเฉพาะนักข่าวรุ่นกลาง และรุ่นใหม่เริ่มมองหาราย ได้เสริม และอาชีพใหม่ที่ดีกว่านักข่าวกันมากขึ้น ส่วนนักข่าวรุ่นอาวุโสยังคงยึดหลักอุดมการณ์ เดิม และทำอาชีพนี้หนังสือพิมพ์ด้วยใจรัก จริงๆ

ในกรณีการเสนอข่าวในลักษณะลำเอียงเกินข้อเท็จจริง จากผลการวิจัยพบว่านักข่าวรุ่นทั้ง 3 รุ่นมีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยรุ่นกลางมีการเสนอข่าวในลักษณะลำเอียงเกินข้อเท็จจริงมาก กว่านักข่าวรุ่นใหม่และนักข่าวรุ่นอาวุโส ทั้งนี้สืบเนื่องจากปัจจัยทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒน ธรรม รวมถึงนโยบายขององค์กรข่าวที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้ประกอบการหรือนายทุนเริ่มคำนึงถึงความอยู่ รอดมากขึ้น การนำเสนอข่าวในบางครั้งจึงต้องเป็นไปตามความต้องการของกลุ่มนายทุน ความอยู่ รอดของตัวเอง และธุรกิจหนังสือพิมพ์ด้วย สอดคล้องแนวคิดของ Marx ต่อสื่อมวลชน ที่มอง ว่าหนังสือพิมพ์ดำเนินการไปตามหลักของระบบทุนนิยม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง"พลังการผลิต"และ" ความสัมพันธ์ทางการผลิต" เจ้าของหนังสือพิมพ์จะเป็นนายทุนเสมอไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ระดับชาติหรือนานาชาติก็ตาม คนกลุ่มนี้เข้ามาทำหนังสือพิมพ์เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางชนชั้น ของตนเองด้วยวิธีการ 2 ด้าน คือ เอาเปรียบแรงงาน และเอากำไรจากผู้บริโภค(กาญจนา แก้ว เทพ, 2541:132)

ในแง่ของจริยธรรมนักข่าวการเมืองทั้ง 3 รุ่นมีความคิดเห็นแตกต่างกัน หลายประการ อาทิ การรับของกำนัลหรือของขวัญจากแหล่งข่าว จากผลการวิจัยพบว่า นักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่ ส่วนมากเคยรับของรางวัลหรือของขวัญจากแหล่งข่าวบ่อยมากกว่ารุ่นอาวุโส ทั้งนี้สืบเนื่อง จาก การนักการเมืองในยุคนี้มาจากภาคธุรกิจจำนวนมาก นักการเมืองเหล่านี้มักจะเคยชินกับการให้

ขณะที่นักข่าวรุ่นใหม่ก็เคยชินกับการรับ แต่การรับของก้านลหรือของข่าวร้ายจากแหล่งข่าวนั้นนักข่าวรุ่นใหม่มองว่า ต้องดูที่เจตนาของผู้ให้ หากมีมูลค่าที่ไม่มากเกินไปก็สามารถรับได้ อย่างเช่นของที่ระลึกจากงานแถลงข่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา สุวรรณนนท์, 2541 เรื่องความเห็นเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าวการเมือง ที่ผลการวิจัยพบว่า การรับของจากแหล่งข่าวตามมูลค่านักข่าวจะรับเฉพาะของที่มีมูลค่าเพียงเล็กน้อย เช่นของที่ระลึก ประเภท พวงกุญแจ ปากกา ไดอารี ซึ่งนักข่าวเห็นว่าเป็นเรื่องของสินน้ำใจ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างนักข่าวกับแหล่งข่าว แต่ของมีค่ามากเกินไปเช่นนาฬิกา โทรศัพท์มือถือ วิทยุติดตัว ทอง หรือของเงินนั้นนักข่าวเห็นว่าไม่ควรรับด้วยเหตุผลที่ว่า ของมีมูลค่ามากเกินไปเกรงว่าแหล่งข่าวให้เพื่อหวังผลตอบแทนในโอกาสต่อไป

ส่วนการรับสินบนมักเกิดกับคอลัมนิสต์เป็นส่วนมากและปัจจุบันเริ่มลดลงไป ขณะที่การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์เป็นที่นิยมใช้กันมากในกลุ่มนักข่าวรุ่นกลาง ซึ่งนักข่าวกลุ่มนี้เห็นว่าการใช้ตำแหน่งและหน้าที่เพื่อให้ได้ประโยชน์ ส่วนมากใช้ในรูปของการ ผากเข้าทำงาน ผากลูกเข้าโรงเรียน การโยกย้าย และอื่นๆให้กับญาติพี่น้องของนักข่าวเอง โดยที่นักข่าวรุ่นกลางเห็นว่าเป็นเรื่องช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากกว่า โดยวิธีดังกล่าวมีนักข่าวนิยมใช้มากกว่าการรับเงินหรือรับสินบน จากผลสำรวจในกลุ่มนักข่าวรุ่นใหม่ในกรณีดังกล่าว พบว่า นักข่าวรุ่นใหม่ส่วนมากไม่เคยใช้อภิสัทธา นี้ เนื่องจากนักข่าวรุ่นใหม่มีพื้นฐานการศึกษาที่ดีขึ้น และการศึกษาทางด้านวิชาชีพวารสารศาสตร์หรือทางด้านนิเทศศาสตร์มีส่วนทำให้นักข่าวรุ่นใหม่มีความสำนึกในวิชาชีพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จรรยาบรรณแต่ละฉบับจะมีผลในทางปฏิบัติมาน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ"ความสำนึก"ของนักหนังสือพิมพ์แต่ละคนว่าจะซื่อสัตย์สุจริตและจริงจังต่อวิชาชีพของตนมากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับสถาบันหนังสือพิมพ์โดยส่วนรวมว่าจะสอดส่องกวดขันจริงจังรวมทั้งว่ากล่าวตักเตือนผู้ละเมิดจรรยาบรรณมากน้อยเพียงใด(ชวรัตน์ เชิดชัย, 2521:141)

อย่างไรก็ตาม จริยธรรมหรือจรรยาบรรณที่ทางสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้เคยยกวางจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ขึ้นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ.2498 ก็ยังไม่มีผลจริงจังในแง่ของการปฏิบัติ จนกระทั่งเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2510 ทางสมาคมฯก็ได้ประกาศหลักจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งกำหนดไว้เพื่อควบคุม ตักเตือนให้นักหนังสือพิมพ์ทั้งหลายและหรือผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบต่อในงานวิชาชีพของตน แต่ในทางปฏิบัติก็มีนักหนังสือพิมพ์จำนวนไม่น้อยที่ขาดความรับผิดชอบต่อในงานวิชาชีพของตน ใช้ปากกาเป็นอาวุธโจมตีบุคคลอื่นเป็นการส่วนตัว หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหากบุคคลนั้นละเลยไม่ประพฤติ ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมหรือจรรยาบรรณก็ไม่มี

มาตรการใดๆที่จะลงโทษนักหนังสือพิมพ์ได้อย่างเด็ดขาด จนถึงปัจจุบัน แม้ว่าจะมีการลงโทษโดยการไล่ออกแต่นักข่าวที่ทำผิดก็ยังสามารถวนเวียนเข้ามาในวงการวิชาชีพข่าวได้(สวัส ทรัพย์,2532:22-23)

3.ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำข่าวของนักข่าว

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำข่าวการเมือง นักข่าวส่วนใหญ่มีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันว่า ปัจจัยแวดล้อม ทางด้านสภาวะการเมือง สภาวะเศรษฐกิจ สภาวะธุรกิจหนังสือพิมพ์ การศึกษา ทางด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เทคโนโลยีสื่อสาร การแข่งขันกับสื่ออื่นๆ มาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมาย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการทำข่าวการเมือง

ปัจจัยทางด้านทางการเมืองย่อมมีผลต่อการทำข่าวมาก โดยเฉพาะการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากขึ้น นักข่าวมีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารได้มากขึ้น ซึ่งต่างจากในอดีตที่มีการปกครองโดยระบบเผด็จการ อำนาจอยู่ที่รัฐบาล การนำเสนอข่าวสารต้องอยู่ในกรอบ ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ รัฐบาล หากใครนักข่าวคนใดไม่ยอมปฏิบัติตามก็ถูกจับเข้าคุก ในข้อหาคอมมิวนิสต์ เหมือนนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ในยุคก่อนๆ

สำหรับปัจจัยที่นักข่าวมีความเห็นที่แตกต่างกัน คือ การตื่นตัวของประชาชน ซึ่งนักข่าวรุ่นใหม่มองว่าการตื่นตัวของประชาชนมีผลต่อการทำข่าวมากที่สุด ทั้งนี้เพราะปัจจุบันประชาชนมีการศึกษาดีขึ้น มีความรู้มากขึ้น การนำเสนอข่าวก็จะต้องทำอย่างมีคุณภาพมากขึ้น ประชาชนผู้อ่านในยุคนี้บีบบังคับให้สื่อมวลชนหรือนักข่าวต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองครั้งใหญ่ด้วยเช่นกัน (สุทธิชัย หยุ่น,2537:184) ดังนั้นนักข่าวจึงต้องมีการปรับตัวและตื่นตัวที่จะเปิดรับข่าวสารใหม่ๆตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีการพัฒนาความรู้ จากการอ่านหนังสือใหม่ๆด้วย

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีผลทำให้การทำข่าวเปลี่ยนไป ซึ่งบางฉบับจำเป็นต้องละทิ้งอุดมการณ์ในวิชาชีพบางอย่างไป เพื่อความอยู่รอด การทำหนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงการจัดหารายได้ให้คุ้มค่ากับการลงทุน รายได้จากการขายโฆษณา มีผลต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ ดังนั้นนำเสนอข่าวในยุคปัจจุบันจึงมักอิงกับเจ้าของผู้ซื้อโฆษณา และกลุ่มนายทุนเป็นส่วนมาก ตามหลักแนวคิดพื้นฐานของ Marx ต่อสื่อมวลชน ที่มองว่า เมื่อนายทุนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตหนังสือพิมพ์ ก็ย่อมสามารถควบคุมการผลิตความคิดที่อยู่ในเนื้อหาสื่อได้ด้วย ในแง่นี้สื่อหนังสือ

พิมพ์จึงเป็นเครื่องมือเผยแพร่อุดมการณ์และค่านิยมของนายทุน ให้แก่คนอื่น ๆ ในสังคมและปฏิเสธความคิดที่แตกต่างออกไป ผลจากการควบคุมกลไกทางความคิดดังกล่าวทำให้ลูกจ้างหรือนักข่าว ลิมลำนึกที่จะคิดถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และกลับใช้ชีวิตเพื่อรักษาผลประโยชน์ของนายทุนแทน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541:132)

ปัจจัยทางด้านการศึกษาที่ดีขึ้นของนักข่าวและผู้อ่านมีผลทำให้เกิดการกระตุ้นให้นักข่าวมีการตื่นตัว มีการพัฒนาความรู้ของตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อนำเสนอข่าวที่มีสาระและประโยชน์ให้กับประชาชนและผู้อ่าน ดังนั้นหากนักข่าวไม่มีการพัฒนาตนเอง ไม่พยายามขุดคุ้ยหาประเด็นข่าวในเชิงลึก เพียงแต่รายงานข่าวตามกระแสของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างจากฉบับอื่น ในที่สุดผู้อ่านก็จะไม่อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น และเลือกอ่านฉบับที่ดีมีคุณภาพ และมีข้อมูลเชิงลึกกว่าฉบับอื่นๆ

สภาพแวดล้อมสังคมและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการทำข่าวในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป ทำให้คนในสังคมต่างแสวงหาสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิต และความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาชีพนักข่าวก็เช่นเดียวกัน ต่างมองหาสิ่งที่ดีให้กับชีวิต บางครั้งถึงกับต้องยอมละทิ้งอุดมการณ์บางอย่างไปเพื่อให้ให้ตนเองมีชีวิตเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นจุดอ่อนของวิชาชีพนี้ เพราะ แหล่งข่าวจะเห็นจุดอ่อนดังกล่าว และใช้จุดอ่อนนั้นเพื่อมาหาประโยชน์จากนักข่าว ด้วยวิธีการ ต่างๆที่สามารถดึงดูดให้นักข่าวเกิดความอยากได้ อาทิ สิ่งของที่มูลค่า บ้าน รถยนต์ หรือข้อเสนอ อื่นๆ และสิ่งต่างๆเหล่านี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและ อุดมการณ์ทางวิชาชีพได้

ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพนักข่าว

จากข้อมูลที่ได้จากงานวิจัย ในด้านวัฒนธรรมการทำข่าวของนักข่าวการเมืองทั้งเชิงแนวคิดและพฤติกรรมในยุคก่อน พบว่า มีแนวทางปฏิบัติที่ยึดมั่นในความถูกต้อง มองเห็นถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นส่วนใหญ่ มีศักดิ์ศรีในวิชาชีพอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมการทำข่าวของรุ่นกลางและนักข่าวรุ่นใหม่ que เริ่มเปลี่ยนไปด้วยปัจจัยหลายๆ ด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและอื่นๆ ทำให้นักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่คำนึงถึงประโยชน์ตนมากกว่าส่วนรวม การปฏิบัติเพียงเพื่อหน้าที่ ดังนั้น หากนักข่าวในยุคปัจจุบันนำหลักประพฤติปฏิบัติของนักข่าวรุ่นอาวุโสมาเป็นแบบอย่างได้ น่าจะสร้างประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งสร้างคุณค่าของความเป็นวิชาชีพนักข่าวการเมืองได้ และจะส่งผลให้ข่าวที่น่าเสนอมีคุณภาพมากขึ้น สามารถสร้างความเชื่อถือ และศรัทธาในฐานะที่เป็น ฐานันดรที่ 4 ได้มากขึ้น

สำหรับงานวิจัยในอนาคต

จากงานวิจัยเรื่องวัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่ พบว่ายังมีบางประเด็นปัญหาที่น่าสนใจศึกษานอกเหนือไปจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักข่าวการเมือง ซึ่งยังมีกลุ่มนักข่าวสายอื่นๆ ที่มีวัฒนธรรมการทำข่าวที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในแวดวงข่าวธุรกิจ แวดวงข่าวบันเทิง และข่าวกีฬา ซึ่งเป็นสายงานข่าวที่จำเป็นต้องพึ่งพาสื่อในการนำเสนอหรือเปิดตัวทั้งในแง่ของธุรกิจการค้า หรือในแง่ส่วนตัวของบุคคล ดังนั้นวัฒนธรรมการทำข่าวทั้งในเชิงแนวคิดและวิธีปฏิบัติของนักข่าวสายงานข่าวเหล่านี้จึงน่าจะแตกต่างจากสายงานข่าวการเมือง

นอกจากนี้ การศึกษาประวัติศาสตร์ทั้งเชิงเอกสารและการบอกเล่าที่เกี่ยวข้องกับผลงานและอุดมการณ์ของนักข่าวรุ่นอาวุโส โดยเปรียบเทียบกับนักข่าวรุ่นปัจจุบัน จะมีคุณค่าทางวิชาการและสะท้อนถึงแนวทางทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติของนักข่าวไทยรุ่นต่างๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น